

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-12-

Nr. (1.1.3E-25) 10-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija teikia svarstyti Vyriausybės posėdyje Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimo (išdavimo) vaistinėse gyventojams ir vaistinių preparatų kainų pokyčių statistinių tyrimų atlikimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas svarstytas Tarpinstituciniame pasitarime, po kurio patikslinta informacija apie Nutarimo projektu sukeliamą administracinės naštos ir (arba) prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytį ūkio subjektams.

Nutarimo projekto tikslas – užtikrinti efektyvesnę vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimo (išdavimo) vaistinėse gyventojams ir vaistinių preparatų kainų pokyčių stebėseną ir įgyvendinti statistine informacija grįstą politikos formavimą farmacijos srityje.

Nutarimo projektu sprendžiamos problemos:

Valstybės duomenų agentūra (toliau – VDA) šiuo metu renka duomenis apie gyventojų išlaidas medicinos prekėms – pagal receptą parduodamiems vaistams (t. y. gydytojo išrašytiems), paciento nuožiūra įsigytiems vaistams ir ne ilgalaikio vartojimo medicinos prekėms. Duomenys apie gyventojų išlaidas vaistams atskirai nerenkami, iš vaistinių yra gaunamas tik vienas agreguotas skaičius, kiek gyventojas išleidžia pirkdamas visas minėtas medicinos prekes. Gyventojų išlaidų medicinos prekėms rodiklio, į kurį patenka ir išlaidos receptiniams ir nereceptiniams vaistams, apskaičiavimo metodiką būtina tikslinti, nes šis rodiklis neatspindi gyventojų patiriamų išlaidų receptiniams vaistams, kuriuos paskiria gydytojas ir kurie yra reikalingi veiksmingam gydymui užtikrinti. Neturint konkrečių duomenų apie gyventojų patiriamas išlaidas receptiniams ir nereceptiniams vaistams įsigyti, sudėtinga įvertinti vaistų kainų poveikį gyventojų išlaidoms bei jų įtaką vaistų prieinamumui. Todėl, siekiant visapusiškai įvertinti išlaidų vaistams ir kainų poveikį gyventojų išlaidoms ir vaistų prieinamumui bei priimti duomenimis grįstus sprendimus formuojant farmacijos politiką, būtų tikslinga rinkti tokius duomenis, kurie leistų nustatyti, kiek atskirai gyventojai vaistinėse išleidžia 1) receptiniams vaistams, 2) nereceptiniams vaistams, 3) gydytojo paskirtiems vaistiniams preparatams (kurie gali būti receptiniai arba ne), 4) paciento savo nuožiūra įsigytiems vaistiniams preparatams (kurie gali būti receptiniai arba ne), 5) kitoms trumpalaikio vartojimo medicinos prekėms.

Numatomas smulkesnis (pagal daugiau nei 2 kategorijas) duomenų apie pacientų išlaidas gyventojams rinkimas ir sisteminimas pasitarus ne tik tikslesnių duomenų apie gyventojų išlaidas vaistams teikimui tarptautinėms institucijoms, bet ir bus naudojamas stebint vaistų rinkos pasikeitimus ir vertinant, kokią įtaką vaistų kainodaros reguliavimas turi gyventojų išlaidų, skiriamų vaistams įsigyti, dydžiui. Taip pat turimi vaistų stebėsenos duomenys leis pateikti duomenimis pagrįstus siūlymus keičiant ar rengiant teisės aktus, reglamentuojančius vaistų kainodarą, ir stebėti šių duomenų pasikeitimus priėmus teisės aktus.

Nutarimo projektu siūlomos priemonės:

- pavesti VDA:

- atlikti nuolatinį vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimo (išdavimo) vaistinėse gyventojams ir vaistinių preparatų kainų pokyčių statistinį tyrimą;
- parengti statistinio tyrimo metodiką;
- atlikti bandomąjį statistinį tyrimą;
- pavesti vaistinėms:
 - nuo 2024 m. gegužės 1 d. iki 2024 m. liepos 5 d. pateikti VDA 2023 m. ir 2024 m. I ir II ketvirčių pirkimo kvitų ir kitus vaistinių informacinėse sistemose esančius duomenis apie vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimą (išdavimą) pagal VDA generalinio direktoriaus patvirtintą statistinių rodiklių sąrašą bei tvarką;
 - nuo 2024 m. liepos 1 d. teikti VDA vėlesnių, nei nurodyta nutarimo 1.2.1 papunktyje, laikotarpių pirkimo kvito ir kitus vaistinių informacinėse sistemose esančius duomenis pagal VDA generalinio direktoriaus patvirtintą statistinių rodiklių sąrašą bei tvarką;
- valstybės įmonei Registrų centrui nuo 2024 m. gegužės 1 d. teikti VDA vaistinių preparatų recepto išdavimo (pardavimo) dokumentų duomenis pagal VDA generalinio direktoriaus patvirtintą statistinių rodiklių sąrašą bei tvarką;
- numatyti statistinės informacijos skelbimo terminus.

Nauda visuomenei priėmus Nutarimo projektą:

Patvirtinus Nutarimo projektą, bus užtikrinta efektyvesnė vaistinių preparatų ir vaistinių prekių pardavimo (išdavimo) vaistinėse gyventojams stebėseną ir statistine informacija grįstas politikos formavimas farmacijos srityje. Valstybės institucijų specialistams bus prieinami tikslesni duomenys apie gyventojų išlaidų visoms vaistinėse pacientų įsigyjamos prekės struktūrą ir vaistinių preparatų kainų pokyčius. Remiantis šiais duomenimis, bus galima įvertinti ne tik vaistų kainodaros pasikeitimų įtaką gyventojų išlaidoms, bet ir nekompensuojamųjų vaistų (receptinių ir nereceptinių) prieinamumą pacientams.

Nutarimo projektu siūlomų priemonių kaštai:

Nutarimo projektu siūlomoms priemonėms įgyvendinti reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų bandomajam tyrimui atlikti. Numatomos bandomojo tyrimo sąnaudos siektų apie 68,5 tūkst. eurų. VDA atliekant nuolatinį tyrimą papildomas lėšų poreikis kiekvienais metais sudarytų apie 40 tūkst. eurų. Kadangi 2024 m. valstybės biudžete tokiam tyrimui finansuoti lėšų suma nenumatyta, jo finansavimas numatomas iš VDA veiklos finansavimui skirtų lėšų. Nuolatiniam tyrimams atlikti reikalingas lėšas planuojama įtraukti į 2025 m. valstybės biudžeto projektą, planuojant išlaidų poreikį tokių statistinių tyrimų atlikimui užtikrinti.

Nutarimo projektas atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatas.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Nutarimo projekte naujos sąvokos neįtvirtinamos.

Nutarimo projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Nacionalinei vaistų prekybos asociacijai, Lietuvos vaistinių asociacijai ir VDA. VDA pastabos aptartos ir suderintos darbo tvarka. Nutarimo projektas patikslintas pagal Finansų

ministerijos siūlymą ir nustatytas terminas, per kurį turi būti atlikti bandomieji statistiniai tyrimai. Nesuderinti pasiūlymai ir pastabos ir argumentai dėl jų pateikiami Nutarimo projekto derinimo pažymoje.

Nacionalinės vaistų prekybos asociacijos ir Lietuvos vaistinių asociacijos gautos pastabos buvo aptartos 2023 m. lapkričio 29 d. susitikimo metu.

Įvertinus didžiųjų prekybos centrų duomenų teikimo patirtis – šiuo metu prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitai teikiami reguliariai VDA – nustatyta, kad ūkio subjektų Nutarimo projektu sukeltos prisitaikymo prie reguliavimo išlaidos bus vienkartinės ir pasirengimas teikti duomenis VDA sudaro apie 100 darbo valandų.

Nutarimo projektą rengė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Farmacijos politikos departamento (direktorė – Anželika Oraitė, tel. (8 5) 266 1443) Vaistų kompensavimo ir kainodaros skyriaus vedėja – Ieva Greičiūtė-Kuprijanov, tel. (8 5) 219 3304.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projekto derinimo pažyma, 5 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų raštų kopijos, 14 lapų.

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys